

LESSTOF

Woorden 2F

INHOUD

INLEIDING	3
DOELGROEP	5
STRUCTUUR	6
INHOUD	8

INLEIDING

Muiswerkprogramma's zijn interactieve, adaptieve computerprogramma's voor het onderwijs. Ze werken op alle soorten computers en tablets, overal waar internet beschikbaar is.

Het belangrijkste principe van Muiswerkprogramma's is dat een diagnostische toets de leerling stuurt naar oefenmateriaal dat aansluit bij de gemaakte fouten. De toets kan herhaald worden en eventueel leiden tot opnieuw oefenen.

Bij Muiswerk wordt de opvatting gehuldigd dat een deskundige en bevlogen docent onmisbaar is voor het overdragen van kennis, het motiveren van leerlingen en het bewaken en sturen van individuele leerprocessen (onderwijs op maat), ook als gebruik wordt gemaakt van digitale programma's. Muiswerk levert de nodige instrumenten en hulpmiddelen om deze taken goed uit te voeren.

Woorden 2F is erop gericht om leerlingen te ondersteunen om het door Meijerink c.s. geformuleerde referentieniveau 2F voor begrijpend lezen en begrijpend luisteren te halen. Woordkennis vormt namelijk de basis van deze vaardigheden. Dat gebeurt gewoonlijk aan het eind van de basisschool en aan het begin van het vo. In hogere leerjaren van vo en mbo kan het programma ook remediërend gebruikt worden.

Het programma is met name nuttig voor leerlingen die op het gebied van woordkennis enige achterstand hebben. Het programma kan gebruikt worden naast elke lesmethode en kan de instructie en training op het gebied van woordkennis vervangen die in lesmethodes aangeboden worden. Leerlingen hoeven geen specifieke voorkennis te hebben om met het programma te kunnen werken. Enige ervaring in het werken met de muis (aanwijzen, klikken, afrollen, slepen), touchpad of touchscreen is wel gewenst.

ACHTERGRONDEN VAN WOORDEN 2F

Vanwege de zorg over het kennisniveau van taal en rekenen formeerde het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen. Deze expertgroep (commissie Meijerink) kreeg als opdracht om te adviseren wat leerlingen op het gebied van taal en rekenen moeten kennen en kunnen op verschillende momenten in hun onderwijs carrière. Het resultaat is beschreven in het rapport 'Over de drempels met taal en rekenen' (2008). In dit advies formuleert de Expertgroep:

- 'doorlopende leerlijnen' die ervoor zorgen dat het onderwijsresultaat van de ene sector naadloos aansluit op dat van de andere;
- 'referentieniveaus' met beschrijvingen van kennis en vaardigheden die leraren houvast bieden voor het bepalen, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van leerlingen.

Het advies bestaat uit een hoofdrapport en voor zowel taal als rekenen een deelrapport. De rapporten zijn te downloaden vanaf de site van de Stichting Leerplanontwikkeling (www.slo.nl).

DREMPELS

Het rapport van de Expertgroep Meijerink geeft aan wat leerlingen op belangrijke momenten in hun schoolloopbaan moeten kennen en kunnen. Deze belangrijke momenten worden ook wel 'drempels' genoemd en behelzen de overgangen tussen basisonderwijs, vmbo, havo, mbo, vwo, hbo en universiteit. Als leerlingen deze drempels makkelijker kunnen nemen, hebben ze meer kans op een optimale schoolloopbaan. Om ze hierbij te helpen, heeft de Expertgroep beschrijven van vier niveaus geformuleerd: 1F, 2F, 3F en 4F. Deze niveaus beschrijven de kennis en vaardigheden die de leerlingen op de drempelmomenten minimaal moeten beheersen.

Niveau	Fundamentele kwaliteit	Drempel
1F	Eind primair onderwijs	Van po naar vo
2F	Eind vmbo	Van vo fase 1 naar vo fase 2 / van vmbo naar mbo
3F	Eind mbo-4 en havo	van vo en mbo naar ho
4F	Eind vwo	van vo naar wo

DOMEINEN

In het rapport 'Over de drempels met taal' onderscheidt de Expertgroep vier domeinen: (1) mondelinge taalvaardigheid, (2) lezen, (3) schrijven en (4) taalbeschouwing (grammatica) en taalverzorging. Het referentiekader Nederlandse taal voor het domein begrippenlijst en taalverzorging op de basisschool is door de SLO uitgewerkt in een rapport Leerstoflijnen begrippenlijst en taalverzorging. Eveneens te downloaden vanaf de site van de SLO. Woordkennis is geen afzonderlijk domein, maar vormt de basis voor de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid. De stof van Woorden 2F kan worden ingezet als ondersteuning van deze vaardigheden.

HET BELANG VAN WOORDENSCHATVERWERVING

Woordenschatverwerving is zonder meer het belangrijkste onderdeel van het leren van een taal. Een taalleerder moet zich op vier verschillende niveaus bekwamen:

- op het gebied van de klanken en de letters;
- op het gebied van de woordkennis;
- op zinsniveau (grammatica en zinsbouw);
- op het niveau van de geschreven of gesproken teksten.

Woordkennis vormt de spil van deze reeks: klanken en letters worden gecombineerd tot woorden; woorden worden op hun beurt gecombineerd tot zinnen, en zinnen tot teksten. Bij het overdragen en begrijpen van teksten zijn woorden essentieel.

Nederlandse kinderen die instromen in het basisonderwijs, kennen meestal al zo'n 2.000 à 3.000 woorden (Verhallen & Verhallen, 1994). Dat geldt niet voor allochtone kinderen. Hun aanvallende achterstand op dit gebied wordt tijdens de schoolloopbaan nog groter, ténzij de school veel prioriteit geeft aan het vocabulaireonderwijs.

Anderstalige leerlingen moeten op school een taal leren, terwijl ze *tegelijktijd* via die taal toegang moeten krijgen tot de kennis die wordt onderwezen. Te weinig aandacht voor woordverwerving betekent daardoor ook een oplopende achterstand bij de andere vakken en vakonderdelen. Woorden 2F kan een bijdrage leveren aan het inlopen van de achterstand die leerlingen op het gebied van de woordkennis hebben.

DE COMPUTER IN HET LEERPROCES

Een deskundige, bevoegde docent, die aandacht heeft voor moeilijke woorden die langskomen en daar in zijn lessen aandacht aan besteedt is van grote waarde voor de woordenschatontwikkeling van zijn leerlingen. Toch zijn er argumenten om ook het leren van nieuwe woorden en het leren omgaan met moeilijke woorden in teksten via de computer aan te leren. Die argumenten zijn:

- De mogelijkheid van precieze temporele controle, d.w.z.:
 - exacte timing van terugkoppeling;
 - terugkoppeling aangepast aan leerling;
 - aanpassing van het tempo van aanbieding.
- De registratie en interpretatie van de vorderingen: programma's moeten door de docent 'toegediend' worden en deze zal het effect ervan moeten evalueren.

Onderwijskundige mogelijkheden van de computer zijn:

- *Adaptiviteit.* De computer kan de aard en het tempo van het lesmateriaal automatisch aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de leerling. Dat is een vorm van individualisering, los van de aandacht van de leraar.
- *Responsiviteit.* De computer kan veelvuldig bekrachtigend of correctief reageren op gegeven antwoorden.
- *Diagnostische waarde.* Antwoorden kunnen geregistreerd worden voor latere inspectie (wat in de praktijk helaas zelden gebeurt).
- *Motivationale waarde.* Werken met de computer is voor veel leerlingen motiverend. Zij ervaren het ook meestal als minder *demotiverend* om door de computer gecorrigeerd te worden dan door een docent.
- *Innovatieve waarde.* De computer kan dingen aanbieden die via andere leermiddelen niet mogelijk zijn, dat geldt bijvoorbeeld voor de reacties op acties van elke afzonderlijke leerling in de vorm van hints, aanmoedigingen en feedback bij fouten.

DOELGROEP

Woorden 2F is vooral bedoeld voor leerlingen in het vmbo en in mbo1 en -2. In havo/vwo en mbo3 en -4 kan het programma ook remediërend gebruikt worden. Woorden 2F is door de diagnostische aanpak en de individuele feedback bijzonder geschikt voor groepen waarin niveaoverschillen bestaan op het gebied van woordkennis. Het programma kan gebruikt worden door zowel allochtone als autochtone leerlingen.

Voorzieningen voor leerlingen met leesproblemen

Alle uitlegschermen en teksten die bij het programma horen, zijn ingesproken. Het is daardoor mogelijk het programma ook te gebruiken voor leerlingen die problemen hebben met technisch lezen. Klikte men in het tekstvak dan wordt dit verbreed om meer ruimte te geven aan de hele tekst. Voor een grotere letter kan men CTRL+ gebruiken en om weer terug te gaan naar normaal CTRL- of CTRL0. Verschijnt onder in beeld een geluidsknop, dan kan deze worden ingedrukt om de tekst te laten voorlezen.

STRUCTUUR

De leerstof van Muiswerkprogramma's is onderverdeeld naar onderwerp (rubriek). Woorden 2F legt de nadruk op het aanleren van kennis over woordvorming en het leren omgaan met moeilijke woorden in zinnen en teksten. De eerste vijf rubrieken gaan over het omgaan met moeilijke woorden en een aantal aspecten van woordvorming. De vijf rubrieken daarna zijn grotendeels inhoudelijk/thematisch, waarbij gekozen is voor onderwerpen die samenhangen met de beroepen waar vmbo- en mbo-leerlingen voor worden opgeleid, maar ook daar wordt regelmatig aandacht besteed aan (herhaling van) de kennis over woordvorming, het herkennen van verbanden tussen woorden en het omgaan met moeilijke woorden in teksten.

CORPUS

Moelijkheid van woorden is niet voor iedereen gelijk. Eén van de factoren die bepaalt hoe moeilijk een woord is, is de frequentie waarin het woord voorkomt. Verder worden woorden moeilijker naarmate ze: abstracter zijn; formeler zijn; langer zijn; vervoegd of verbogen zijn; samengesteld zijn; figuurlijk gebruikt zijn; onderdeel van een (idiomatische) uitdrukking zijn; horen in een bepaald (sociaal) register en/of gaan over dingen die verder weg liggen.

Bij het kiezen van de in Woorden 2F behandelde woorden is gebruikgemaakt van de Streefwoordenlijst voor de Basisvorming (herziene versie van 2010). Dat is een lijst van de meest voorkomende woorden in lesmateriaal voor de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs. De lijst bevat dus woorden die idealiter bekend zijn bij de doelgroep waar Woorden 2F zich op richt, wat echter in de praktijk lang niet altijd het geval is. De lijst is ontwikkeld door het Cito en het Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie (EtoC). De lijst geeft een indicatie van de moelijkheid van woorden (1 t/m 5), onder andere gebaseerd op het oordeel van een groot aantal docenten. Moelijkheid 5 vonden deze docenten te moeilijk voor de doelgroep. Die woorden hebben we dus niet gebruikt. Woorden met moelijkheid 1 of 2 worden geacht bij verreweg de meeste leerlingen wel bekend te zijn. In Woorden 1F hebben we ons vooral gericht op woorden met moelijkheid 3 of 4, terwijl in Woorden 2F vooral woorden met moelijkheid 4 gekozen zijn. Volgens de docenten zijn dat woorden die 'moeilijk' zijn voor vmbo-leerlingen. Opvallend is dat dat vaak lange, samengestelde woorden en afleidingen zijn. Kennis op het gebied van woordvorming is dus buitengewoon relevant voor het kunnen begrijpen van deze woorden. Er wordt daarom veel aandacht besteed aan het ontleden van samengestelde woorden. Daarnaast wordt er gekeken naar een aantal andere aspecten van woordvorming, zoals het gebruik van voor- en achtervoegsels en verbuigingen van woorden. Het was echter ondoenlijk om alle woorden te behandelen met moelijkheid 4, we moesten keuzes maken. Die hingen samen met de woordvormingsverschijnselen die we wilden uitleggen en de vijf thema's waar we voor gekozen hebben (opleiding en beroep, handel en economie, verzorging, techniek, en horeca). Voor een opsomming van de meer dan 2.000 woorden die meer of minder uitgebreid behandeld worden in Woorden 2F, zie p. 20.

OMVANG

Het programma omvat 87 oefeningen, 2 deeltaetsen en 1 totaaltoets. Er zijn meer dan 2600 opgaven in verwerkt. Deze opgaven worden in 12 verschillende oefenvormen aangeboden. Er zijn 91 uitlegschermen.

RUBRIEKEN EN THEMA'S

Zoals gebruikelijk in Muiswerkprogramma's is bij Woorden 2F uitgegaan van rubrieken. In dit geval zijn dat vijf kennisrubrieken: [A] Betekenis en woordenboek, [B] Woord en context, [C] Samenstellingen, [D] Woorden met achtervoegsels, [E] Woorden met voorvoegsels. Daarna volgen vijf themarubrieken: [F] Opleiding en beroep, [G] Handel en economie, [H] Verzorging, [I] Techniek, [J] Horeca. De oefeningen bevatten woorden die nodig zijn om over deze thema's te kunnen communiceren. Zie ook de uitwerking van de inhoud verderop.

STRUCTUUR BINNEN DE RUBRIEKEN

Een didactische basisregel is dat het leren van woorden nooit in één keer gebeurt. Op de eerste plaats moet kennisgemaakt worden met de betekenis van nieuwe woorden (semantiseren). Dat kan gebeuren door de betekenis van die woorden uit te leggen. In de Muiswerkprogramma's is echter gekozen voor een meer actieve kennismaking. De leerlingen zien in de eerste oefeningen van de inhoudelijke rubrieken vaak foto's waarop woorden zijn afgebeeld en moeten kiezen om welk woord het gaat. Daarbij kunnen ze vragen om een hint. Ook zijn in elke themarubriek teksten opgenomen met moeilijke woorden waarvan de betekenis uit de context kan worden afgeleid. Na het kiezen van een fout antwoord is de feedback erop gericht de tweede keer wél de juiste keuze te laten maken. Deze aanpak is adequaat omdat moeilijke woorden niet altijd even onbekend zijn. Soms weet je *echt niet* wat ze betekenen. Soms weet je *vaag* wat ze betekenen. Soms weet je het *ongeveer* en soms heel *precies*. De moeilijke woorden die je kent gaan vaak over iets waar je (toevallig) veel van weet. Door het gegeven van de gemixte bekendheid kunnen oefeningen met onbekende woorden erin toch vaak met redelijk succes worden gemaakt.

Na de semantisering moet voldoende geoefend worden om ervoor te zorgen dat leerlingen betekenissen ook onthouden (consolideren). Dat gebeurt in elke rubriek met een aantal oefeningen in verschillende oefenvormen. Ten slotte moet ook nagegaan worden of zij de betekenissen werkelijk kennen (controleren). De laatste oefening van elke rubriek kan voor de leerling als zodanig gebruikt worden. De leerling kan met deze oefening controleren of voldoende kennis heeft van de woordvorming waar het in de rubriek om gaat en of hij de themawoorden voldoende beheerst. De vragen van deze controleoefening lijken op die van de diagnostische toets. De thema's van Woorden 2F zijn opgebouwd volgens deze drieslag van semantiseren, consolideren en controleren.

DIAGNOSE STELLEN EN OEFENEN

Muiswerk kent toetsen en oefeningen. Oefeningen beperken zich altijd tot een deel van de stof, leggen uit, laten voorbeelden zien, laten de leerling oefenen en laten hem weten wat hij goed en fout doet. Toetsen laten nooit zien of het antwoord goed was en dekken een breder deel van de stof.

De toetsen van Muiswerk kunnen een diagnose stellen. Alle onderdelen van de stof komen gelijkmatig in elke toets aan bod. Van rubrieken waarin fouten werden gemaakt, krijgt de leerling oefeningen aangereikt in zijn persoonlijke oefenprogramma. Hij kan via die oefeningen de zwakke plekken in zijn kennis opvullen. Na het oefenen maakt hij opnieuw de toets, om te zien of er vooruitgang is geboekt.

Het hoofdscherm van Woorden 2F. Pas na het maken van een diagnostische toets (Wat weet je al?) is de knop met het persoonlijk oefenprogramma van de betreffende leerling opgelicht, genaamd 'Jouw Oefeningen'.

INHOUD

Woorden 2F bevat 87 oefeningen, één totaaltoets en twee deoltoetsen. De totaaltoets heeft 40 variabele vragen en hierin komt de hele stof aan de orde. De deoltoetsen bevatten elk 30 wisselende meerkeuzevragen en bevragen elk een deel van de stof (rubriek A t/m E en F t/m J). In de oefenstof zijn 12 verschillende oefenvormen gebruikt, namelijk: *Rijen, Stenen, Open vraag, Meerkeuze3, Meerkeuze 4, Meerkeuze 6, Wijs aan in tekst, Plaats woord, Koppels, Wijzig tekst en Koppelpuzzel.*

OVERZICHT RUBRIEKEN

Woorden 2F heeft de volgende inhoud:

Kennisrubrieken:

Rubriek A: Betekenis en woordenboek

Rubriek B: Woord en context

Rubriek C: Samenstellingen

Rubriek D: Woorden met achtervoegsels

Rubriek E: Woorden met voorvoegsels

Themarubrieken:

Rubriek F: Opleiding en beroep

Rubriek G: Handel en economie

Rubriek H: Verzorging

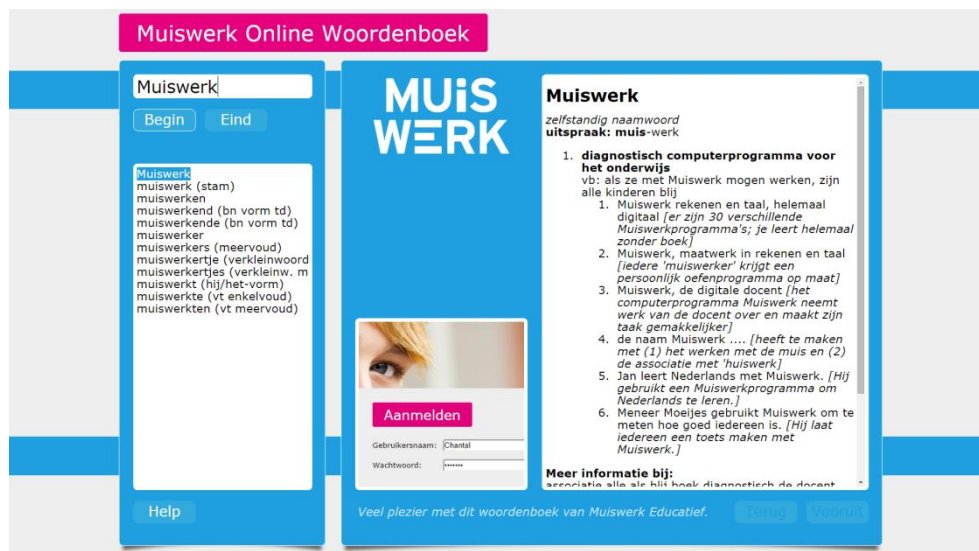
Rubriek I: Techniek

Rubriek J: Horeca

Hieronder wordt de inhoud van elke rubriek wat verder toegelicht.

RUBRIEK A: HET DIGITALE WOORDENBOEK

In deze rubriek leert de leerling het digitale Muiswerk Woordenboek te gebruiken. Dit woordenboek is ontwikkeld ter ondersteuning van de Muiswerk taal- en rekenprogramma's. Het woordenboek is alleen te gebruiken bij oefeningen. Bij toetsen komt de knop om het woordenboek op te roepen niet in beeld.

Binnen elke oefening kun je schakelen naar het Muiswerk Woordenboek via de knop:

Een nieuwe optie in het woordenboek is dat er ook gezocht kan worden op woorddelen, bijvoorbeeld -(e)ling, -ster, -aard, wat gebruikt kan worden bij het ontleden van woorden.

In de eerste oefening van Rubriek A gaat het erom wat je moet doen om een woord te vinden, wat je allemaal in het woordenboek aantreft, hoe je woordverzamelingen tevoorschijn kunt laten komen etc. Bij de tweede oefening moeten concreet gegevens worden opgezocht. De derde oefening werkt met plaatjes en besteedt aandacht aan homoniemen. Voor de vierde oefening is raadpleging van het woordenboek nodig bij het vaststellen van de betekenis van synoniemen. De vijfde oefening gaat over homoniemen, homofonen en synoniemen, en over letterlijk en figuurlijk taalgebruik. In de een-na-laatste oefening moeten taaluitingen worden gesorteerd in letterlijk of figuurlijk en de laatste oefening bevat alle stof die behandeld is en die ook in de toetsen aan de orde komt.

RUBRIEK B: WOORD EN CONTEXT

Met 'context' worden bedoeld de omgeving van een woord in een woord, en de omgeving van een woord in een zin en in een tekst. Het raadplegen van een woordenboek is namelijk niet het eerste wat je doet als je een moeilijk en onbekend woord tegenkomt. Voor de hand ligt dat je eerst let op opbouw van het woord zelf en vervolgens op de context waarin het woord gebruikt is en dat je probeert die betekenis daaruit af te leiden. Oefening B1 gaat over familiewoorden. Dat zijn werkwoorden, woorden die tot dezelfde 'familie' horen, maar tot verschillende woordsoorten, bijvoorbeeld: *produceren, product en productief*. Een van de familiewoorden is steeds gegeven, een ander familiewoord moet daarvan worden afgeleid. De oefeningen B2 t/m B4 gaan over het herkennen van woorden in andere woorden (bijvoorbeeld het woord 'blank' (leeg) in 'blanco') en het herkennen van Griekse en Latijnse woorddelen in woorden (bijvoorbeeld 'arche' en 'audio'). Oefening B5 gaat over het afleiden van een woordbetekenis uit de ruimere context van een zin en B6 en B7 uit de nog ruimere context van een tekst. In de meerkeuzeoefening B8 komt alle stof van de rubriek weer samen.

The screenshot shows a digital learning interface. On the left, there is a photograph of a large male deer with impressive antlers, standing in a field. Below the photo is the title 'Burlende edelherten' and a paragraph of text starting with '[1] In september en oktober gaan de edelherten op zoek naar liefde: het is paartijd, ook wel bronst genoemd. De mannetjes laten in deze periode hun lokroep horen, het burlen, en strijden op vele manieren om de vrouwtjes. Bezoek de bronst tijdens de avonden...'. On the right, a question box asks: '1 Lees deze tekst en let op de blauwe woorden. Wat is een synoniem van 'bronst' in alinea 1?'. Below the question are four multiple-choice options: 'a) strijd', 'b) liefde', 'c) lokroep', and 'd) paartijd'. At the bottom right of the interface, there is a progress indicator 'Nog 12', a 'Tip !' button, and a 'Stop' button.

In de oefeningen B6 en B7 moet de betekenis van de blauwe woorden in de tekst worden afgeleid uit de context. De leerling kan de tekst desgewenst vergroten en zo nodig een tip opvragen die hem kan helpen bij het juiste antwoord terecht te komen.

RUBRIEK C: SAMENSTELLINGEN

Rubriek C gaat helemaal over samenstellingen. In de eerste oefeningen leert men dat bij een samenstelling het laatste woorddeel altijd het belangrijkste is en dat het verband tussen dat grondwoord en de delen die ervoor staan heel verschillend kan zijn. C3 en C4 gaan over de spelling van samenstellingen (altijd aan elkaar vast) en het verschijnsel 'versteende samenstelling' waarvan de betekenis niet kan worden afgeleid uit die van de afzonderlijke woorden. In oefening C5 moeten samenstellingen in een tekst worden aangewezen en wordt in de uitleg-schermen aandacht besteed aan het verschil tussen samenstelling en afleiding. In C6 moet aan de hand van een omschrijving een samenstelling worden gemaakt en in C7 komt alle stof van de rubriek weer terug in een meerkeuzeoefening.

Wat is een **touretappe**?

Stap 1: Begin met het laatste woord, het grondwoord.

- Een touretappe is een soort ... **etappe**.

Stap 2: Wat voor soort etappe dan?

- Een 'touretappe' is een etappe in de **tour**.

Wat is een **varkensfokkerij**?

Stap 1: Begin met het laatste woord, het grondwoord.

- Een varkensfokkerij is een soort ... **fokkerij**.

Stap 2: Wat voor soort fokkerij dan?

- Een varkensfokkerij is een fokkerij van **varkens**.

Ga straks op dezelfde manier te werk. Als je de weg kwijtraakt, kun je altijd even op de HELP-knop drukken voor een TIP...!

© Muiswerk Educatief 26

2 van 2

Dit is een van de uitleg-schermen bij oefening C1. In deze open-vraag-oefening wordt eerst gevraagd of een gegeven woord een samenstelling is. Zo ja, dan volgt een vraag naar het belangrijkste woord van de samenstelling en vervolgens moet een omschrijving van de betekenis worden ingetypt.

RUBRIEK D: WOORDEN MET ACHTERVOEGSELS

Rubriek D gaat over woorden met achtervoegsels. Dat kunnen afleidingen zijn (de woordsoort verandert door het achtervoegsel) of verbuigingen of vervoegingen (de woordsoort verandert niet). D1 t/m D3 gaan over het afleiden van woorden op -baar en -ing. Oefening D4 is een stenen-oefening waarin tien zelfstandige naamwoorden aangewezen moeten worden waarvan een bijvoeglijk naamwoord op -loos kan worden gemaakt. D5 gaat over het afleiden van bijvoeglijk naamwoorden op -achtig en -ig en D6 en D7 gaan over het afleiden van mannelijke en vrouwelijke persoonsnamen. In D8 is er aandacht voor het interessante verschijnsel dat van sommige zelfstandige naamwoorden alleen een verkleinwoordvorm bestaat (liflafjes, poffertjes), of dat de verkleinwoordvorm een specifieke betekenis heeft (etentje, toetje). In oefening D9 (deels in open-vraag-vorm, deels in meerkeuzevorm) komt alle stof van deze rubriek weer bij elkaar.

geluid + loos = geluidloos (zonder geluid). Van welke tien woorden kun je óók een woord op -loos maken?

egaal eind zwart
verveloos (zonder verf) vierkant evenwijdig
temperatuur augustus blij
uitzichtloos (zonder uitzicht) treurig fut
wolken opgewekt zee
adem beweging kleur
fout gevoel

Nee, daar kun je geen woord op -loos van maken.

Nog 8

Oefening D3 is een stenen-oefening waarin tien zelfstandige naamwoorden aangewezen moeten worden waarvan een bijvoeglijk naamwoord op -loos kan worden gemaakt.

RUBRIEK E: WOORDEN MET VOORVOEGSELS

Rubriek E gaat over woorden met voorvoegsels. Dat kunnen afleidingen zijn (de woordsoort verandert door het voorvoegsel) of verbuigingen of vervoegingen (de woordsoort verandert niet). Het gaat om de productieve woordvorming van werkwoorden met ver (verarmen = armer worden) in oefening E1, het vormen van tegenstellingen met on (dankbaar-ondankbaar) in E2. In E3 worden woorden gevormd met een voor- en achtervoegsel (on- en -baar), het vormen van werkwoorden met her- (weer/nieuw) in E4. Oefening E5 gaat over het gebruik van verschillende voorvoegsels om bijvoeglijke naamwoorden te versterken (supergaaf, oerdegelijk). In E6 moeten al dan niet samengestelde woorden met een of meer voor- of achtervoegsels worden 'uitgekleed' tot het grondwoord overblijft. Daarin komt de stof al een beetje bij elkaar en de laatste oefening van de rubriek gebeurt dat nog eens.

Kun je van dit woord een tegenstelling maken met on-?

aangenaam

Ja, dat kan	Nee, dat kan niet
duidelijk - onduidelijk	warm - koud
behaaglijk - onbehaaglijk	dom - slim
aangenaam - onaangenaam	leeg - vol
.....	aangenaam - onaangenaam
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hier kan WEL on- voor.

Nog 15

[Help i](#) [Stop](#)

Oefening E2 is van het type Rijen. Van elk aangeboden woord moet aangegeven worden in welke rij het hoort: kan er een tegenstelling met on- van gemaakt worden of niet?

RUBRIEK F: OPLEIDING EN BEROEP

Rubriek F is de eerste thematische rubriek. De informatie die in de voorgaande rubrieke is aangeleerd, kan hier worden toegepast en herhaald. Ook wordt er af en toe een nieuw onderwerp behandeld. Begonnen wordt met een eenvoudige oefening waarin telkens een bepaald beroep aangewezen moet worden. In F2 komen enkele teksten langs over opleiding en beroep, waarin de betekenis van gemarkeerde woorden moet worden afgeleid uit de context. Elke thema-rubriek bevat één oefening over uitdrukkingen, in dit geval uitdrukkingen die iets met opleiding of beroep te maken hebben. Dat is oefening F3. In F4 wordt aandacht gevraagd voor het verschijnsel vaktaal. In dit geval vaktermen die in de bouw of in het kappersvak gebruikt worden. In F5 moeten lange woorden worden samengesteld en ingetypt aan de hand van een omschrijving. In F6 moeten beroepsnamen gekoppeld worden aan omschrijvingen. F7 is een memoryoefening met plaatjes van beroepen. In F8 moet gekozen worden wat het grondwoord is van een lang (samengesteld) woord en in F9 komt alles weer bij elkaar in een overkoepelende oefening.

Nog 18

Geluid

Help

Stop

In oefening E1 moet telkens een bepaald beroep aangewezen worden in een cluster van zes.

RUBRIEK G: ECONOMIE EN HANDEL

Rubriek G gaat over Economie en Handel, een vakrichting waar veel mbo'ers voor worden opgeleid. Er wordt opnieuw begonnen met een eenvoudige oefening waarin in dit geval de afbeelding van een soort bedrijf moet worden aangewezen. In G2 en G3 komen teksten langs die met het thema te maken hebben en waarin de betekenis van gemarkeerde woorden moet worden afgeleid uit de context. Oefening G4 gaat over uitdrukkingen die iets met het themaonderwerp te maken hebben en in G5 moeten voor elke open plaats in een tekst een passend woord gekozen worden. G6 is een koppelpuzzel waarin telkens voor een handelswoord een synoniem gekozen moet worden. In G8 moeten familiewoorden worden afgeleid die iets met economie en handel te maken hebben en in G9 komen alle belangrijke woorden, begrippen en uitdrukkingen nog eens langs in een meerkeuzeoefening.

Welk woord past op de open plaats?

CONSUMPTIE

[1] Een behoefte is iets wat je wilt hebben of waar je naar verlangt. Door onze behoeften ontstaat (1). Het moment van (2) wordt als consumptie beschouwd. Uitsluitend de daad van het kopen is (3) van belang. Het doet er niet toe of de (4) er ook iets mee doet.

[2] Consumptiegoederen worden gekocht door (5) . Het kan zijn dat iets alleen wordt

aanschaf
brood
consumenten
consumptie
diensten
duurzame
economisch
gebruiksgoed
kleding
koelkast

Nog 16

OK ✓ Terug Vooruit Help i Stop

Oefening G5 is van het type Plaats woord in tekst. Voor elke open plaats moet een passend woord uit de lijst gekozen worden. De gevraagde woorden zijn gedeeltelijk al eerder aan de orde geweest.

RUBRIEK H: VERZORGING

Een belangrijke sector in het vmbo en het mbo is Verzorging. Daar worden leerlingen opgeleid voor allerlei verzorgende beroepen. In H1 komen in afbeeldingen veel van deze beroepen langs, evenals allerlei handelingen die daar moeten worden verricht. In H2 worden enkele teksten over ouderenzorg doorgenomen en H3 gaat over jeugdzorg. H4 is een koppelpuzzel over kwalen en problemen en de specialist bij wie je daarvoor moet zijn. In H5 moeten afbeeldingen van emoties worden aangewezen en H6 gaat over de woorden waarmee mensen soms getypeerd worden (blaaskaak, boekenwurm). In H7 moet een woord gekoppeld worden aan een omschrijving. Oefening H8 gaat over uitdrukkingen die iets met zorg te maken hebben en H9 is weer een overkoepelende oefening.

Klik eerst op groen. Bij welke specialist moet je zijn?

de diëtist	de internist	eczeem en jeuk → de dermatoloog zwangerschap → de gynaecoloog ouderdomskwalen → de geriater stijve spieren → de fysiotherapeut
	gewichtsproblemen	
de KNO-arts		
	de cardioloog	
	slechtziendheid	
de oogarts	suikerziekte	
de neuroloog	doofheid	
	hersenvloeding	
	hart- en vaatziekten	

Nog 6

Help i Stop

Oefening H4 gaat ziektes en problemen en de specialist bij wie je daarvoor moet zijn. Als alle koppels zijn aangewezen, komt een afbeelding tevoorschijn van een verzorgend beroep.

RUBRIEK I: TECHNIEK

Een andere, zeer belangrijke sector in het vmbo en het mbo is Techniek. Daar worden leerlingen opgeleid voor allerlei technische beroepen. In I1 komen in afbeeldingen van gereedschappen en apparaten langs. In I2 worden teksten behandeld over Techniek in het vmbo en I3 gaat over werken in de techniek. I4 is een koppelsoefening over uitdrukkingen die iets met techniek te maken hebben. Oefening I5 gaat over werkwoorden die op -eren eindigen en waarvan je op allerlei manieren een zelfstandig naamwoord kunt maken (-ing, -ie, -ator, -eur, -age). De oefeningen I6 en I7 gaan over tegenstellingen en omschrijvingen van techniekwoorden, I8 is weer een memory-oefening en I9 overkoepelt de stof van dit thema.

Welke betekenis hoort erbij?

de stoom is van de ketel →

iets bedenken wat al bedacht is van niets weten

de moeilijke periode is voorbij melk

van niets weten

je in geval van nood kunnen behelpen

hij timmert niet hoog → is niet zo slim
aan de weg timmeren → naar buiten treden met iets vernieuwends
uit het lood geslagen zijn → machteloos en verdrietig

Nog 9

Help i Stop

Oefening 13 is een Koppels-oefening over uitdrukkingen die iets met techniek te maken hebben. De juiste betekenis moet worden gekoppeld en de koppeling verschijnt vervolgens in het vak eronder.

RUBRIEK J: HORECA

De laatste beroepsrichting die in dit programma als thema langskomt is Horeca. J1 werkt weer met plaatjes en gaat over producten en gerechten. In J2 komen twee teksten langs over prijswinnaars in de horeca en J3 gaat over werken in de horeca. J4 werkt opnieuw met foto's en gaat over handelingen in de horeca. J5 is een koppelsoefening over uitdrukkingen die iets met de horeca te maken hebben. Oefening J6 gaat over de vormen die horecawoorden kunnen hebben. J7 gaat over Franse leenwoorden die in de horeca veelvuldig gebruikt worden, J8 is weer een koppelsoefening en J9 overkoepelt de stof van dit thema.

Nog 24

Geluid

Help

Stop

De eerste oefening van rubriek J gaat over producten en gerechten. Het is een opstapoefening waarin de foto van het gevraagde woord moet worden aangewezen.

OVERZICHT WOORDEN 2F

Links in het overzicht staan de onderwerpen/ rubrieken. In de tweede kolom de namen van de oefeningen die over het onderwerp gaan. In de derde kolom vindt u het type oefeningen. De vierde en vijfde kolom geven meer informatie over het aantal uitlegschermen en het aantal opgaven.

Rubriek	Oefening	Type	Uitleg	Opgaven
Z Toets	1 Rubriek A t/m E	Meerkeuze	1	30
	2 Rubriek F t/m J	Meerkeuze	1	30
	3 Rubriek A t/m J	Meerkeuze	1	40
A Betekenis en woordenboek	1 Het digitale woordenboek	Meerkeuze	2	20
	2 Zoeken in het woordenboek	Meerkeuze	2	18
	3 Homoniemen zoeken	Koppelpuzzel	1	10
	4 Welke betekenis	Meerkeuze	1	15
	5 Verschillen en overeenkomsten	Meerkeuze	2	15
	6 Letterlijk of figuurlijk	Rijen	1	20
	7 Woordenboek en betekenissen	Meerkeuze	2	14
B Woord en context	1 Woordfamilies	Wijzig tekst	2	13 .. 19
	2 Woorden in woorden	Koppels	1	12
	3 Woorddelen in woorden	Koppels	2	12
	4 Betekenis afl. uit woorden en -delen	Meerkeuze	3	14
	5 Betekenis afleiden uit zinnen	Meerkeuze	1	14
	6 Betekenis afleiden uit teksten	Meerkeuze	1	12
	7 Betekenis afleiden	Meerkeuze	2	16
C Samenstellingen	1 Samenstellingen stap voor stap	Open vraag	1	16
	2 Samenstellingen met water	Meerkeuze	1	10
	3 Samenstelling of niet	Rijen	1	20
	4 Samenstelling of niet in context	Meerkeuze	2	12
	5 Samenstellingen in een tekst	Wijs aan in tekst	1	14 .. 21
	6 Lange samenstellingen maken	Meerkeuze	1	8
	7 Samenstellingen	Meerkeuze	3	16
D Woorden met achtervoegsels	1 Bijvoeglijk naamwoord op -baar	Open vraag	1	14
	2 Zelfstandig naamwoord op -ing	Open vraag	1	16
	3 Zelfstandige naamwoorden op -ing	Stenen	1	10
	4 Bijvoeglijk naamwoord op -loos	Stenen	1	10
	5 Bijvoeglijk naamw. op -achtig of -ig	Rijen	1	20
	6 Persoonsnamen afleiden	Wijzig tekst	2	17
	7 Vrouwelijke persoonsn. afleiden	Wijzig tekst	1	19 .. 22
	8 Beschuit met muizen	Wijzig tekst	2	19
	9 Woorden met achtervoegsels	Meerkeuze	1	20
E Woorden met voorvoegsels	1 Werkwoord met ver-	Stenen	2	10
	2 Tegenstellingen met on-	Rijen	1	20
	3 Bijvoegl. Naamw. met on- en -baar	Open vraag	1	15
	4 Woorden met her-	Rijen	1	20
	5 Versterkte woorden	Stenen	1	10
	6 Woorden uitkleden	Open vraag	1	15
	7 Woorden met voorvoegsels	Meerkeuze	1	18
F Thema: Opleiding en beroep	1 Beroepen in beeld (*)	Meerkeuze Grafisch	1	18
	2 Teksten over beroep en opleiding	Meerkeuze	1	20
	3 Uitdrukkingen over beroepen	Koppels	1	12
	4 Vaktaal	Rijen	1	20
	5 Lange beroepsnamen	Open vraag	1	12
	6 Wat je kunt worden	Koppels	1	12
	7 Dezelfde plaatjes (*)	Memory	1	10
	8 Grondwoord kiezen	Meerkeuze	1	12
	9 Over beroepen en opleidingen	Meerkeuze	1	18
G Thema: Handel en economie	1 Bedrijven in beeld (*)	Meerkeuze Grafisch	1	15
	2 Teksten over economie	Meerkeuze	1	18
	3 Teksten over handel	Meerkeuze	1	20
	4 Uitdrukkingen uit de handel	Koppels	1	10
	5 Consumptie	Plaats woord	1	16 .. 18

	6 Synoniemen van handelswoorden	Koppelpuzzel	1	10
	7 Familiewoorden invullen	Open vraag	1	12
	8 Over handel en economie	Meerkeuze	1	15
H Thema: Verzorging	1 Verzorging in beeld (*)	Meerkeuze Grafisch	1	15
	2 Teksten over jeugdzorg	Meerkeuze	1	14
	3 Teksten over ouderenzorg	Meerkeuze	1	18
	4 Specialisten	Koppelpuzzel	1	10
	5 Emoties (*)	Meerkeuze Grafisch	1	14
	6 Etiketten plakken	Plaats woord	2	14 .. 15
	7 Woord aan omschrijving koppelen	Koppels	1	15
	8 Uitdrukkingen uit de zorg	Koppels	1	14
	9 Zorgwoorden	Meerkeuze	1	18
I Thema: Techniek	1 Gereedschap, apparaten in beeld (*)	Meerkeuze Grafisch	1	15
	2 Techniek in het vmbo	Meerkeuze	1	14
	3 Werken in de techniek	Meerkeuze	1	15
	4 Uitdrukkingen uit de techniek	Koppels	1	12
	5 Afleidingen van woorden op -eren	Open vraag	1	15
	6 Tegenstellingen in de techniek	Koppelpuzzel	1	10
	7 Omschrijving aan woord koppelen	Koppels	1	10
	8 Dezelfde plaatjes (*)	Memory	1	10
	9 Techniekwoorden	Meerkeuze	1	18
J Thema: Horeca	1 Producten en gerechten (*)	Meerkeuze Grafisch	1	24
	2 Prijswinnaars in de horeca	Meerkeuze	1	15
	3 Werken in de horeca	Meerkeuze	1	12
	4 Handelingen in de horeca (*)	Meerkeuze Grafisch	1	18
	5 Uitdrukkingen over voeding	Koppels	1	12
	6 Vormen van horecawoorden	Meerkeuze	1	15
	7 Frans leenwoord of niet	Rijen	1	20
	8 Woord aan omschrijving koppelen	Koppels	1	10
	9 Horecawoorden	Meerkeuze	1	18

DE WOORDEN VAN WOORDEN 2F

In Woorden 2F worden de volgende 2191 woorden meer of minder uitgebreid behandeld:

ambitie - ambitieus - amerikaan - anaal - analfabeet - angsten - angstvallig - anoniem - anonimisering - anti-autoritair - antibioticum - antiekerig - antilope - antistoffen - anus - apenkop - app-ontwikkelaar - apparaat - apparaatje - apparaten - appel - appelen - appeltaart - appeltje - appontwikkelaar - appen - arbeid - arbeidsongeschikte - arbeidsvoorwaarden - archeologie - artiesterig - asiel - asielzoeker - asociaal - aubergine - audioloog - auditief - autobandenfabrikant - automatisch - azijn - azijnachtig - baarmoeder - baarmoederlijk - baas - baat - bacterie - bacteriën - baldadig - balen - baliemedewerker - balk - ballon - ballonachtig - bananenspin - band - bang - bangerd - bangig - bank - bankieren - barcode - barones - basis - basisbehoefte - bazig - bebossen - bedacht - bedelen - bedelaar - bedelaarster - bedelares - bedelarij - bedenken - bedrag - bedriegen - bedrijf - beestachtig - beetje - begeleiden - beginneling - beginnen - beginner - begroting - begroten - behaaglijk - behandelen - behandeling - beheersen - beheersing - behelpen - behoefte - behoeften - bejaarde - bekijken - bekleeden - beklemtonen - bekostiging - belang - belasten - belasting - belastingadviseur - beledigd - beleefd - belemmering - beluchten - bemiddelaar - bemiddelen - benadelen - benzine - beoordelen - bepalen - beperken - beperking - beplanting - bereid - bereidheid - bereikbaar - bereiken - berekenen - beroep - beroepsopleidingen - beschadiging - bescherm - beschermeling - beschermen - bescherming - beschikbaar - beschildering - beschrijf - beschrijving - beslagkom - besluiteloos - besmetten - bespreekbaar - bespieden - bespreekbaar - bestaande - bestaat - besteden - bestedingen - bestemd - bestraten - bestrijding - bestuderen - besturen - betaald - betalen - betaling - betekenis - betekenis - betreft - betten - beurswaarde - bevolking - bewegen - bewegen - beweging - bewegingsloos - bewoonbaar -

bewust - bezig - bezit - bezorgd - bibliotheekmedewerker - bij - bijen - bijhouden - bijkomstig - bijleren - bijpunten - bijvoeglijk - binnenkomen - biogas - biografie - biologie - biotechniek - biscuit - biseksueel - blaaskaak - blancheren - blanco - blazen - bleek - blessure - blijf - blijmoedig - blijvende - blik - blik-achtig - bloed - bloedtransfusie - bloem - bloemen - blufkont - board - bodem - boeken - boekenwurm - boer - boeren - boiler - bolvormig - bonen - boon - boontje - boontjes - boor - boosheid - bord - boren - borrel - borst - borstel - borsten - borststuk - bot - boter - bouillon - bouwen - bouwwerk - bovenarm - braden - branden - braverd - braziliaan - breken - brooddeeg - broodkastje - brouwen - brunch - buigen - buik - buiten - buitenaf - buitenbeentje - buitenkant - buitensluiten - buitensluiting - bureau-cratie - burgemeester - buurt - calculeren - camera - camouflage - cardiogram - cardioloog - carrosse-riebouwer - centraal - centreren - champagne - chaotisch - charlatan - charmeur - chef-kok - chemicus - chemische - chronometer - circulatie - cirkel - citroenen - claustrofobie - clip - codicil - collega - combinatie - commentator - communicatie - communicatief - communiceren - compliment - computer - computerzaken - concentratie - concentreren - condenseren - conditioner - constructeur - constructie - constructiewerker - construeren - consumeert - consumenten - consumptie - contact - contant - controle - controleer - controleerbaar - cool - correspondente - correspondentie - corrigeerbaar - coupe - courgette - creatieveling - croissant - cruise - crème - culinair - culturen - cv-ketel - daadwerkelijk - daalder - daar - daarna - dag - dagen - dak - daken - dakkapel - dan - dapper - darmproblemen - accuschroevendraaier - akkerbouwer - betonschaar - bloemist - boorkop - canteren - conducteur - duimstok - deel - elektromonteur - deelname - deftig - deftige - gatenzaag - degelijk - houtbewerker - inbussleutel - katrol - kettingzaag - kloppoor - kniptang - lasser - manager - demarrage - melkveehouder - metselaar - montage - monteerbaar - monteren - oliekan - opperman - postbesteller - derde - receptionist - ringsleutel - dermatoloog - dertien - dertig - desinfecteren - deskundig - slijpmachine - soldeerbout - spanningsmeter - dessert - stukadoor - detailhandel - details - timmerman - tuinbouwer - deur - verfafbrander - verspaner - visagist - voeger - waterpomptang - wegwerker - dezelfde - dicht-bij - dienaars - dienst - diensten - dienen - diep - dieper - dievegge - diggelen - dijken - diner - diode - diploma - direct - directrice - discrimineren - distribueren - distributie - diëtist - documenten - dof - dokter - dolk - dolkstoot - dommerd - dommerik - dompelen - dompteuse - doodgaan - doof - doofheid - dooien - doorberekenen - doorberekening - doordouwer - doorgegeven - doorgeven - doorhalen - doorhaling - doorhaling - doorslaggevend - doorsnee - doorverkochte - doorzichtig - doppen - dorpel - downloaden - draagbaar - draaikont - dragen - drankje - drempel - dressereren - dressuur - driedelige - driejarige - driekleurendruk - drijfnat - dringt - drogen - dronken - droog - droogmaken - druilloor - druip - druipsteengrot - druivenplukker - druivensuiker - drukte - dtp - duidelijk - duister - duurkoop - duurzame - dwarsstreepje - economisch - econoom - eczeem - edelsmid - eekmedewerk - eelt - eenheden - eenmalig - eenmanszaak - eerbaar - eerlijk - effenen - eidooiers - eieren - eigen - einde - einde-loos - eindigen - elektriciteit - elektriciteitscentrale - elektrisch - elektronicus - element - elkaar - elle-boog - ellendige - emailleren - energie - enkele - enorme - enquêteur - enthousiast - entreeopleiding - ergens - erin - ernaast - ernstige - eronder - erop - erover - eruitziet - ervaart - ervaring - ervoor - erwten - essays - etalages - etaleur - etentje - etikettering - europa - evenementen - evenwijdige - ex-burgemeester - examen - expansievat - explodeerde - explosief - exterieur - extra - eyeliner - fabricage - fabriceren - fabriek - factuur - families - fantasie - feestdagen - fel - feliciteren - figuurlijk - fileren - financieel - financiert - finetunede - finetuneden - flamberen - flauw - flesvoeding - flip - fobie - fooi - foutloos - fraaier - franse - frezer - fris - frituren - front-office - functie - functies - fut - futloos - fysio-therapeut - föhnen - gaaf - gaar - garanderen - gasmeteropnemer - geaccepteerd - gebeuren - gebied - geboeid - gebogen - gebracht - gebruiken - gebruiksgoederen - gebruikt - gecontracteerde - gecredi-teerde - gedachte - gedraagt - gedrag - geelachtig - geest - geestdriftig - geestelijke - gefinancierde -

gegeten - gegevens - gehaald - gehakt - gehandicapten - gehandicaptenverzorgers - gehecht - geheel - geholpen - gehoorspecialist - gekocht - gelden - geldontwaarding - gelegen - gelegenheid - geleiden - geleverd - gelezen - geliefd - geloof - geluid - geluidloos - gelukkig - gelukspoppetje - gemaakt - gemakkelijk - gemeentes - gemenerd - gemiddeld - gemiddelde - geneesmiddel - generator - genomen - geografie - geologie - georganiseerd - gereanimeerd - gerecht - gerechten - gereedschap - geriater - gericht - geschikt - geschoten - geschroefd - geslachten - geslachtsnaam - geslagen - gesneden - gespaard - gespreid - gestort - gestraft - getallen - geurend - geval - gevallen - gevarieerd - gevoelens - gevoelig - gevoelloos - gevonden - geweten - gewetenloos - gewicht - gewichtloos - gewichtsproblemen - gewijd - gewin - gewone - gewoon - gewoonlijk - gewoonte - gezag - gezellig - gezichten - gezond - gezoogd - geëxporteerde - gierigaard - gieten - giftigheid - gladde - gladstrijken - glanzend - gleuf - globalisering - globe - gloednieuw - goederen - goedkoop - goedkope - golfengte - golven - gooien - goud - gouden - goudmijn - grafiek - graten - gratis - grijpen - grijsaard - grillen - groeien - groente - groentemengsel - groenvoorziening - groep - grof - grond - grondig - grondstewardess - grondverzet - grootgrondbezitter - grot - gulden - gynaecoloog - haar - haarstukje - handel - handelaar - handen - handig - handigheidje - handmatig - handtekening - hardloopster - hartspecialist - hartstochtelijk - hartziekten - heden - heelal - heftig - hekel - helder - helemaal - helikopter - helpdeskmedewerker - helpende - herbarium - herbebossen - herbeginnen - herberg - herbergen - herbestraten - herboren - herbouwen - herdenken - herder - heren - herenfiets - herenigen - herenkleding - verkoper - herexamen - herfstig - hergebruiken - herhaal - herhalen - herindelen - herinneren - herkenbaar - herleiden - hermelijn - hernieuwen - herontdekken - heropvoeden - herordenen - heroveren - heroïne - herroepen - herschrijven - hersenbloeding - hersenen - hersenspoelen - hertenbout - hertenjacht - hertrouwen - hervatten - herverdelen - hervormen - herzien - lasapparaat - meetlint - hetzelfde - hevig - hevigheid - hijsapparaat - hijsen - hip - hitte - hoekig - hoeveelheid - honger - honing - hoofd-ingrediënt - hoofdpijnpoeder - hooi - hopje - hormonen - houtbewerkingsmachine - houterig - hovenier - hufter - huid - huisdier - hulpverleningsorganisaties - huur - hydraulisch - hypermodern - idealen - idee - ijsbergsla - ijsje - ijzer - immobiliteit - import - improductief - improviseren - inaccuraat - inademen - inbedroefd - incompetent - indelen - indrukwekkende - inenten - inflatie - informatie - informatief - ingelukkig - ingericht - ingewikkelde - ingewilligd - ingezegend - initiatief - injecteren - inkomen - inkomsten - inkoop - inkoopprijs - inktvissen - inpakken - inrichting - inschakelen - inschrijven - inschrijving - inspanning - inspecteur - inspectrice - inspuiten - installateur - installatie - installeren - intelligent - intelligentie - intercity - intercom - intermenselijk - internationaal - internist - intiem - intriest - introductie - invalkracht - investering - invloed - inzenden - inzending - inzending - inzoomen - inzoomt - ipad - irrigatie - irritante - irritatie - isolatie - isolator - isoleren - jen - jeuk - jeuken - jongerenwerker - juwelier - kak - kakker - kalf - kalfsvleeskroket - kalk - kalkbak - kalkskelet - kamp - kamvormige - kanoën - kans - kant - kanten - kaping - kapen - kapitalist - kapper - kapster - karaf - karakter - katachtig - katalysator - kater - katrol - kattengespin - keilbout - kenmerkend - kennis - ketel - keuring - keuringsdienst - keuzes - kier - kiespijn - kiezen - kijken - kijker - kil - kinderloos - klaarmaken - klanten - klap - klas - kleding - kleinkind - klem - kleurloos - klezoor - klier - klopboor - kloppen - kluzenaar - kluzenaarster - kluns - knaagdieren - knettergek - kniebroek - kno-arts - knoflook - knollen - knop - knotsvormige - koekoek - koelen - koelkast - koers - koffer - koffertje - kok - koken - kokkend - komisch - kool - koopkracht - kooplustig - koopovereenkomst - koorts - kopborststuk - koploper - koppelen - korfbalster - korrels - kosten - kostwinster - koudbloedig - kousenband - kozijn - krediet - krijt - krimpen - kringloop - kritiek - krokant - krokodillen - krom - kromgroeien - kruien - krul - krullen - kuip - kunst - kunstmatig - kunstmatige - kunt - kussen - kwaad - kwaan - kwaliteit - kwart - kwijt - kwijten - laagje - laagst - laat - laatste - lab - label - laborant - lachen - laf - lager - lamlendig - lampje -

landschapsschilder - langoustine - langwerpige - langzaam - lassen - last - lasten - lastpak - laswerkzaamheden - lat - latei - leden - leer - leerachtig - leesmoeder - leest - legitimering - legitimeren - leiden - leiding - lekker - lelijk - lelijkheid - lemmeten - lenig - letter - lettergreep - letterlijk - leugenaar - leuk - levende - levensbeschrijving - lever - leveren - leveren-levering - lichaam - lichaams grootte - lichaamslengte - lichaamstemperatuur - lichamelijke - licht - liefdeloos - liflafjes - ligging - lijf - lijken - lijst - liner - links - loeiheet - logistiek - lokroep - lolbroek - lonen - longen - lood - loodgieter - loon - loser - losgeld - losmaken - loverboy - luchthaven - luchtverkeersleider - maat - machinaal - machines - machinist - macho - macht - machteloos - machtigen - mager - maggiblokjes - manier - manieren - manifest - mannen - mantelholte - maritiem - markiezin - markt - markten - martelares - martelen - masseuse - materialen - matig - mayonaise - mbo - mdl-arts - medewerker - medicijn - medische - meegelift - meegemaakt - meerdere - meestal - megacool - megasterk - melk - melkmuil - mening - mensen - menstruatie - mentaal - mentaliteit - mes - messen - metaal - metaalachtig - metalen - metselen - metselsteen - meubelen - microscoop - middel - midden - milieubeschermingsorganisatie - miljoenen - min - minder - minnares - minste - mishandeling - mislukking - mishandelen - mislukken - misstand - modefotograaf - model - modelbouwer - modellen - modern - moeilijkheden - moeite - moesplant - mogelijkheid - moment - momenten - monden - moning-afterpil - monteer - monteren - moordenaar - moordzuchtig - mortel - motor - mouw - mouwloos - muisjes - muizen - multicultureel - multimiljonair - multiplex - museum - muts - muzikaal - naad - naadloos - naaien - naald - naam - naamwoord - naar - nadeel - nadelen - nadruk - namens - narcose - nat - negatieve - nering - neuroloog - neuropathie - nieren - niet-duurzame - niet-reanimerenverklaring - niveau - noch - nood - normaal - oerdegelijk - oergezellig - oergezond - oerkomisch - oersaai - offerte - officieel - officiële - olie - omgaan - omlaag - omslag - omvang - onaangenaam - onachterhaalbaar - onafwisbaar - onbehaaglijk - onbeleefdheid - onbepert - onbereikbaar - onberekenbaar - onbeschermd - onbespreekbaar - onbewoonbaar - onbreekbaar - onbuigbaar - oncontroleerbaar - oncontroleerbaarheid - ondeelbaar - ondenkbaar - onderbreekt - onderdeel - onderdelen - onderdorpelen - ondergewarderde - onderhandelaar - onderhouden - onderhoudsmonteur - onderwijs - ondiep - ondoordringbaar - ondrinkbaar - onduidelijk - onduleren - oneffen - oneindig - ongeboren - ongelezen - ongelukken - ongeschiktheid - ongeveer - ongevoelig - ongezellig - ongezond - onhelder - onherbergzaam - onherkenbaar - onhoorbaar - onintelligent - onkosten - onkruid - onkruidbestrijding - onmetelijk - onmogelijke - onmuzikaal - onnavolgbaar - onnodige - onredelijke - onrijp - onrust - onstuimig - ontbijt - ontbladeren - ontdekken - ontelbaar - onthoofden - ontluchten - ontmoeten - ontmoeting - ontpitten - ontroerend - ontrouw - ontsluiting - ontsmetten - ontsnapt - ontsteking - ontvangen - ontvetten - ontwerpen - ontwikkelen - ontwikkeling - onuitvoerbaar - onverdedigbaar - onverkoopbaar - onvermijdelijk - onverstaanbaar - onverteerbaar - onvoldoende - onzin - oogarts - oordeel - oorlogvoeren-oorlogvoering - oorlogvoering - oorzaak - ootje - opbouw - opbouwen - opbrengst - opdracht - opdrachtgeefster - opener - opening - opgebouwd - opgenomen - opgeroepen - opgeven - opgevuld - ophaalbrug - ophogen - opkammen - opleiding - opleveren - oplevering - opmaken - opperman - oppervlakte - oproepkracht - opschudding - opstel - opstijven - opvoeden - opwarmt - opwekken - opwinding - opzichtig - ordelijke - ordenen - ordening - orgaan - organisatie - organisaties - organiseren - organismes - orthodontist - ouderdomskwalen - ouderen - ouders - ovenschotel - overal - overbezorgd - overbodig - overduidelijk - overgaan - overgelukkig - overgevoelig - overheadkosten - overige - overlegorgaan - overleven - overschenken - overstap - overstappen - overvaller - overvol - overzetten - paal - paarse - paartijd - padvindster - parallelschakeling - partij - partijloos - passagiers - pedagogisch - pedicure - peer - peil - pepernoot - perfectionering - perfectionist - perfectionistisch - periode - permanenten - persoon - persoonlijke - peul - peulen - peulenschil - peultjes - pianist - piepjong - pijn - pikt - pil - piramide - pistache - pitten -

plaatsen - plankje - plasje - plasproblemen - plassen - platte - plegen - ploegen - plug - pluk - plunde-
 raar - pluriform - pocheren - poeder - poel - poepje - poffertjes - polders - poli - politiewoordvoerder -
 pomp - pompstok - populair - populariteit - porselein - portie - poten - potje - praatjes - praktijk -
 praktisch - praten - preadvies - preciezer - prepaid - present - presentatrice - priester - prijs - prijsop-
 gaaf - prijzen - proberen - probleem - procesoperator - produceren - product - producten - productie -
 productieproces - proeven - profiteer - protegés - protserig - psychologie - psycholoog - publiek -
 puistjes - punt - puntig - puntjes - quiche - raad - raadsel - raat - raken - rampzalig - ranzig - rapporta-
 ge - raspen - rassenscheiding - ratatouille - ratel - reactie - reageert - reageren - realisering - realis-
 tisch - realiteit - reanimeren - recept - rechts - reclame - redacteur - redactrice - reeks - regelen -
 regelneef - regels - regisseuse - reisadviseur - reiskostenvergoeding - rekbaar - reken - rekening -
 rekeningen - renovatie - rente - reorganisatie - repareren - respect - respecteren - retegoed - richting -
 rietsuiker - rijk - rijken - rijker - rijp - rijst - robbedoes - robot - robotachtig - robots - roddeltante - rol -
 rolborstel - rolschaatsbaan - roman - romannetje - rook - rotte - rozenblaadjes - ruiken - ruil - ruilmid-
 del - ruim - ruimen - ruimte - ruimtes - ruit - rullen - rust - rustig - ruzie - saai - saaiig - sabayon - sa-
 men - samenstelling - schaadst - schaap - schaaft - schaaftachtig - schaats - schakeling - scharrelei - schattebout -
 schelpvormen - scheve - schijtlaars - schilder - schim - schimmelen - schimmig - schoenmaker - scho-
 liere - schoon - schoonmaken - schoor - schroef - schroeven - schuim - schuimig - schuine - schuld -
 schuldbewust - sciencefictionschrijver - seizoen - seizoenskracht - seks - sensationeel - sieraden -
 signaal - siroop - sjacheraar - sjouwer - slachten - slank - slechtheid - slijmcellen - slijmjurk - slim -
 slimmerd - sloddervos - slons - slonzig - slopen - sluizen - smaak - smakeloos - smal - smeden - smelten -
 smoorverliefd - snauw - sneeuw - snel - snijden - snijdt - snijplank - snikheet - snipperen - snoepje -
 sober - sociaal-cultureel - soepel - soms - soort - sop - sparen - spartaan - specialist - specie - spectacu-
 lair - speculaasje - speculant - speelster - spektakel - speld - spelshow - spelshowpresentator - sperzie-
 boon - spieren - spionne - spoeling - sponning - sponsoring - sporen - sportieveling - spotgoedkoop -
 sproeier - sprookje - spuitjes - spullen - staafje - staand - stal - stapeling - stapelen - status - stedeling -
 steden - stedenbouwkundige - steen - stellen - stenen - sterk - sterrenkundige - sterven - steun -
 steunbalk - stijfkop - stijve - stinkt - stof - stoffeerder - stoffelijk - stoffelijke - stoffen - stokbrood -
 stokdoof - stokoud - stollen - stomdronken - stoom - stoot - stoven - straatvol - straatvolleybaltoer-
 nooi - streepjes - streepjescode - strekspier - stroom - studenten - studie - stuk - stuken - stuwadoor -
 stylen - stylist - succes - suiker - suikerkransje - suikerwater - suikerziekte - supergaaf - superlicht -
 superslank - systeem - systematisch - talgklieren - tandarts - tanden - tandje - tang - tank - tapse -
 tarief - tastbaar - tasterpoten - taxiede - technicus - techniek - tegelijk - tegenaan - tegenkammen -
 tegenslagen - tegenstander - tegenstanders - tegenstrijdige - telbaar - telebankieren - telescoop -
 temperatuur - tering - terpentine - terugkaatsen - tevoorschijn - tevreden - thuis - ti - tientallen -
 tijdmeting - timmeren - timmert - tip - toedienen - toekomst - toepassing - toeslag - toestand - toe-
 stemming - toetje - toets - toevoeren - top - totaal - totaalbedrag - toupet - touw - tovenaars - tover-
 kunst - traagheid - traditioneel - transplantatie - transport - treden - trein - trekken - triceps - trici-
 teitscentrale - triest - troffel - trouw - trouwen - tuinen - tv - tweepersoonshuishouden - twijfelaar -
 typen - uilskuiken - uitbenen - uitblazen - uitbreiding - uiteindelijk - uiterlijk - uitgaven - uitgesloten -
 uitgeven - uitgraven - uithollen - uitkeren - uitkering - uitkomen - uitmaken - uitmundend - uitschelden -
 uitschuijbaar - uitskuiken - uitslag - uitslijpen - uitspreekbaar - uitstel - uitvinden - uitvoerbaar -
 uitvoeren - uitvouwbaar - uitwendige - uitwisselen - uitzetten - uitzicht - uitzichtloos - uitzien - uitzoekt -
 ultrakort - ultralicht - uniform - uploaden - urineren - uroloog - vaardig - vaardigheden - vaart -
 vaatziektes - vak - vakbondsonderhandelaar - vakgebied - vakje - vakken - vakkenpakket - vakkracht -
 vallen - vanille - vanzelf - varken - vastgestelde - vasthouden - vastleggen - vastligt - vaststellen -

vastzetten - veelvuldig - veer - veertiger - veiling - veld - veralgemenen - veranderen - verandering -
 verantwoordelijkheid - verarmen - verbaast - verbeter - verbeteren - verbeteringsmogelijkheid - ver-
 bindingen - verbleken - verbruiksgoederen - verbruikt - verdedigbaar - verdelen - verdeling - verder -
 verdere - verdiend - verdienen - verdiensten - verdiepen - verdikken - verdoving - verdriet - verdrietig -
 verduisteren - verduistering - verdunnen - verenigen - vereniging - verf - verfijnen - verfraaien - verfris-
 sen - vergassen - vergrijzing - vergroot - vergroten - verhinderen - verhitting - verhogen - verhoging -
 verhouding - verkeersbord - verklaring - verkleinen - verkoopbaar - verkoping - verkopen - verkoper -
 verkwanselde - verlagen - verlichting - verliefd - verloren - vermageren - vermogen - vernauwing -
 vernauwen - vernietigende - vernieuwen - vernieuwends - vernieuwing - veroorzaakt - veroveren -
 verpakking - verpieteren - verplaatsbaar - verplaatsen - verpleeghuis - verraadster - verrichten -
 verrijken - verschil - verschillende - versierd - verslaving - versmallen - versnellen - versnelling - ver-
 soepelen - verspaner - versplinteren - versplintering - verspreiden - verspreiding - verstaanbaar -
 verstand - verstandskies - verstelbaar - verstelbare - versteld - verstellen - versterken - verstopping -
 verte - verteerbaar - vertoon - vertraagt - vervelend - verveloos - verven - vervoeging - vervoer - ver-
 vormbaar - vervuiling - verwachten - verwachtingen - verwarmen - verwarmingsmonteur - verwerken
 - verwijderen - verwijdering - verwijzen - verwoestend - verwoesting - verwondingen - verzadigd -
 verzameling - verzekeraar - verzekeraar - verzekeringen - verzetje - verzoek - verzorgen - verzorging -
 vetachtig - vicieuze - video - video-afspeelapparatuur - viezerd - viezig - vinaigrette - vinden - virus -
 visagist - vismarkt - visser - visueel - vlees - vlek - vlekkeloos - vliegtuig - vlinderclip - vloeibaar - vloe-
 stof - vloot - vluchtelingen - vluggerd - voedende - voeding - voedsel - voelertjes - voertuigen - voet-
 verzorging - vogelspin - vogelverslinders - vol - voldoen - voldoende - volgelingen - volgen - volgorde -
 volmaakt - volume - volwassenen - voordeel - voorkomen - voorlopig - vooropleiding - voorrang -
 voorspelling - voortbeweging - voortdurend - voorwaarden - voorwerp - voorwerpen - voorzichtig -
 voorzien - voorziening - voren - vorm - vormgeven - vreugde - vreugdeloos - vriendelijk - vrij - vrije-
 tijdsbesteding - vrijstaand - vrijwilligster - vroeger - vroegere - vrouwen - vrouwtjesherten - vrucht -
 vruchtbaar - vruchtvlees - vullen - waaghals - waard - waarde - waardeloos - waarneembaar - waar-
 nemen - waarop - wajong-uitkering - walnoot - walvis - wandelaar - wandelen - wandeling - wapen-
 stilstand - wapenstilstandsonderhandelingen - war - warboel - waren - wasbenzine - waterbouwer -
 waterleiding - waterpomptang - waterzoogdier - waterzuiveringsinstallaties - wedstrijd - week -
 weekdieren - weergave - weersvoorspellingen - wegdoen - wegen - wegkomt - wegslijten - wegsnijden
 - wegwerker - welzijn - wendbaar - wereldbol - werkelijkheid - werken - werker - werkgever - werkge-
 versvertegenwoordiger - werking - werkloos - werkloosheid - werkomstandigheden - werkster - werk-
 tijden - werkverdeling - werkvoorbereider - wespensteek - wet - wetenschap - wiertje - wijk - wijn -
 wijsmaken - wijsneus - wild - wildplassen - wildwaterkanoën - willekeurig - winnen - winst - wissel-
 werking - wissewasje - wolfspin - wolkeloos - wolken - wond - wonderbaar - wonen - woonzorgcen-
 trum - woordsoorten - zaag - zaak - zachtvaardig - zachtste - zagen - zaken - zakkenvullers - zalm -
 zand - zeekreeft - zeeman - zeer - zeewater - zeker - zekerig - zelfstandig - zenuwpijn - zeskantige -
 zestiger - zetpil - zeurpiet - ziek - ziektekostenverzekeringsmaatschappij - ziekteverwekker - ziel -
 zijspan - zilver - zilverachtig - zin - zittenblijver - zoeker - zogeheten - zorg - zorgbudget - zorgeloze -
 zorgen - zout - zoveel - zuigen - zuinig - zuur - zuurpruim - zwaard - zwaardwalvis - zwanger - zwan-
 gerschap - zwezerik -